

POSTANOWIENIE

Dnia 3 czerwca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogusław Cudowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Maciej Pacuda

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z odwołania P. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowo-akcyjnej w L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

z udziałem zainteresowanej A. K.

o wysokość podstawy wymiaru składek,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 3 czerwca 2014 r.,

zażalenia odwołującej się na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 28 stycznia 2014 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny postanowieniem z 28 stycznia 2014 r. odrzucił skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego z 10 października 2013 r.

W uzasadnieniu postanowienia podniesiono, że wyrokiem z 10 października 2013 r. Sąd Apelacyjny oddalił apelację P. SA od wyroku Sądu Okręgowego w L. z 8 kwietnia 2013 r. Sąd pouczył strony, że w sprawie nie przysługuje skarga kasacyjna. Dnia 15 stycznia 2014 r. do Sądu wpłynęła skarga kasacyjna od powyższego wyroku. W skardze jako wartość przedmiotu zaskarżenia wskazano (jak w apelacji) kwotę 3.582 zł. Podniesiono, że podana wartość przedmiotu

zaskarżenia nie ma znaczenia dla oceny dopuszczalności skargi kasacyjnej. Zaskarżona decyzja jest bowiem jedną z wielu decyzji, jakie zostały wydane przez organ rentowy w identycznym przedmiocie – a tylko w odniesieniu do różnych osób (pracowników spółki) i dotyczyły obowiązków spółki P. jako płatnika składek. Z punktu widzenia płatnika wartość przedmiotu zaskarżenia powinna stanowić suma wartości przedmiotu sporu w poszczególnych postępowaniach wszczętych odrębnymi decyzjami pozwanego. Skarżący podniósł, że gdyby nie specyfika postępowania odrębnego z zakresu ubezpieczeń społecznych, do sytuacji skarżącego mogłaby mieć zastosowanie instytucja przedmiotowej kumulacji roszczeń (art. 191 k.p.c.). Wobec powyższego należałoby przy obliczaniu wartości przedmiotu zaskarżenia wziąć pod uwagę nie tylko kwotę wynikającą z zaskarżonej w niniejszym postępowaniu decyzji, lecz łączną kwotę wynikającą ze wszystkich 25 decyzji wydanych przez organ rentowy w następstwie przyjęcia przez spółkę „Regulaminu dla pracowników korzystania z bonów żywieniowych”. Wówczas wartość przedmiotu zaskarżenia przewyższy wymaganą kwotę 10.000 zł.

Skarżący wskazał ponadto, że niezależnie od powyższego, sprawa jest sprawą o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, a więc skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia. Zdaniem skarżącego okoliczność, że spór dotyczy podstawy wymiaru składki, jako jednego z elementów objęcia obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, nie odbiera sprawie charakteru sprawy o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego.

Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu postanowienia o odrzuceniu skargi podkreślił, że przedmiotem niniejszej sprawy jest bezsprzecznie wysokość podstawy składek na ubezpieczenie społeczne. Okoliczność, że wysokość podstawy wymiaru składki stanowi jeden z elementów stosunku ubezpieczeniowego, nie może prowadzić do konkluzji, że mamy do czynienia ze sprawą o podleganie ubezpieczeniu. Przedmiotowa decyzja nie dotyczyła objęcia ubezpieczeniem pracownicy płatnika, lecz wyłącznie określała podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie. W konkluzji stwierdzono, że wartość przedmiotu sporu i w konsekwencji zaskarżenia, wynikająca z podwyższenia podstawy wymiaru składek o kupony żywieniowe, jest w niniejszej sprawie niższa niż dziesięć tysięcy złotych.

Na powyższe postanowienie zażalenie złożył wnioskodawca. Zarzucono naruszenie: 1) art. 398² § 1 k.p.c. w zw. z art. 32 ust. 1 i art. 45 ust. 1 Konstytucji RP „przez uznanie, że skarga kasacyjna jest niedopuszczalna ze względu na wartość przedmiotu zaskarżenia, za którą została przyjęta kwota 3 582 zł jako wartość spornej podstawy wymiaru składek, gdy z konstytucyjnej zasady równości wynika, iż wartość przedmiotu zaskarżenia w niniejszej sprawie powinna stanowić sumę odrębnych wartości przedmiotów zaskarżenia, wynikających z indywidualnych decyzji, dotyczących określenia podstawy wymiaru składek pracowników P. SA, w związku z otrzymywaniem przez nich od pracodawcy kuponów żywieniowych”, 2) art. 398⁶ § 2 k.p.c. przez jego nieprawidłowe zastosowanie i w konsekwencji odrzucenie skargi kasacyjnej ze względu na wartość przedmiotu zaskarżenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie jest zasadne. Na wstępie należy wyraźnie zaznaczyć oczywisty fakt, że odwołanie od decyzji organu ubezpieczeń społecznych dotyczącej wymiaru i poboru składek z tytułu podlegania obowiązkowi ubezpieczenia społecznego kwalifikuje się jako sprawa o prawa majątkowe, a nie jako sprawa o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego. Oznacza to, że o dopuszczalności skargi kasacyjnej w takiej sprawie decyduje wartość przedmiotu zaskarżenia (zob. przykładowo SN w postanowieniu z 13 czerwca 2013 r., I UZ 12/13). Niniejsza sprawa nie może być zatem zaliczona do kategorii spraw „o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego”, w których wartość przedmiotu zaskarżenia dla potrzeb przedsądu nie ma znaczenia.

Należy też podnieść, że nawet w sprawie, w której odwołanie dotyczy jednej zbiorczej decyzji w przedmiocie ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne odnoszącej się do kilku pracowników płatnika, wartość przedmiotu sporu (zaskarżenia) powinno się ustalać odrębnie względem każdego pracownika. Zasada ta ma zastosowanie w przypadku wydania kilku „pojedynczych” decyzji tego rodzaju i połączenia spraw zainicjowanych odwołaniami od nich do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia na podstawie art. 219 k.p.c. Stanowisko,

że w takim przypadku wartość przedmiotu zaskarżenia skargą kasacyjną należy określać oddzielnie względem każdego ubezpieczonego dominuje w orzecznictwie Sądu Najwyższego (przykładowo orzeczenia z 29 czerwca 2012 r., II UK 290/11, OSNP 2013 nr 13-14, poz. 161, 7 kwietnia 2010 r., I UZ 12/10, niepubl., 7 listopada 2013 r., II UZ 59/13, LEX nr 1391553, 29 stycznia 2014 r., II UZ 66/13, niepubl.), a ostatnio zostało potwierdzone w uchwale SN z 12 czerwca 2014 r., I UZP 1/14, w której stwierdzono, że w razie objęcia jednym wyrokiem wielu decyzji ustalających płatnikowi składek (pracodawcy) i wskazanym w tych decyzjach pracownikom podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne wartość przedmiotu zaskarżenia skargą kasacyjną oznacza się odrębnie względem każdego ubezpieczonego pracownika (art. 19 § 2 w związku z art. 398⁴ § 3 k.p.c.).

Skoro zatem w połączonych w trybie art. 219 k.p.c. sprawach wartość przedmiotu ustala się odrębnie względem każdego pracownika, to tym bardziej odrębnie wartość tą należy liczyć w sprawie jednego pracownika, co miało to miejsce w przedmiotowej sprawie.

Z tego względu postanowienie Sądu odrzucające skargę kasacyjną jest prawidłowe, a zażalenie na to postanowienie, jako bezpodstawne, należało oddalić.